

การพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินของนิสิตการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา โดยใช้แอปพลิเคชันการออม Development of Financial Literacy of Social Studies Graduate Students Using a Savings Application

อชิระ อุตมาน¹
Achira Uttaman

บทคัดย่อ

การพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินของนิสิตการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษาโดยใช้แอปพลิเคชันการออม มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยในครั้งนี้คือ 1) เพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินของนิสิตการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษาโดยใช้แอปพลิเคชันการออม 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษาหลังการใช้แอปพลิเคชันการออม โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือนิสิตหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา เครื่องมือในการเก็บรวบรวมในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แอปพลิเคชันการออม 2) แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจต่อการใช้แอปพลิเคชันการออม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์ สัมภาษณ์ เปรียบเทียบข้อมูลให้มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า ประการแรก นิสิตมีความฉลาดรู้ทางการเงินโดยสามารถตั้งเป้าหมายในการวางแผนต่อการออม รู้จักการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพ มีการหารายได้พิเศษระหว่างเรียน และการลงทุนของเพื่อได้ผลตอบแทน ประการที่สอง ผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษาหลังการใช้แอปพลิเคชันการออมโดยภาพรวมเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ความฉลาดรู้ทางการเงิน นิสิตสาขาวิชาสังคมศึกษา แอปพลิเคชันการออม

Abstract

This research studies the development of financial literacy of social studies graduate students using the savings application. The objectives of this research are as follows: 1) to develop the financial literacy of social studies graduate students in using a savings application and 2) to study the satisfaction of social studies graduate students after using the savings application. The sample group is social studies graduate students.

¹อาจารย์ ดร. ประจำหลักสูตรสังคมศึกษา ภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ
Lecturer, Social Studies Program, Department of Sociology, Faculty of Social Sciences, Srinakharinwirot University, Bangkok.

Corresponding author e-mail: achirau@gs.wu.ac.th

ARTICLE HISTORY: Received 20 October 2023, Revised 15 May 2025, Accepted 28 May 2025

The tools in this research include: 1) savings application and 2) interview form on satisfaction of the use of savings application. The researcher analyzes, synthesizes, and organizes the qualitative data related to the research objectives.

The research shows that, firstly, students have financial intelligence by being able to set goals in planning for savings. Students know how to manage expenses effectively, earn extra income while studying, and invest to get returns. Secondly, the satisfaction of social studies graduate students after using the savings application overall averaged at a high level.

Keywords: *Financial literacy, social Studies graduate students, Savings application*

บทนำ

จากผลการสำรวจทักษะความรู้ทางการเงินของคนในหลายประเทศทั่วโลกพบว่า ระดับทักษะความรู้ทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เช่นเดียวกันกับการสำรวจทักษะความรู้ทางการเงินของคนไทยโดย OECD รวมถึงการสำรวจของธนาคารแห่งประเทศไทยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ ส่งผลให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างให้ความสำคัญที่จะเพิ่มทักษะความรู้ทางการเงินของคนในชาติ (ดลิตา อมรเหมานนท์ และ แสงอรุณ อิศระมาลัย. 2561) เพราะหนี้ครัวเรือนไทยที่อยู่ระดับสูงเป็นประเด็นที่ผู้ดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจได้แสดงความกังวลอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากปัญหาดังกล่าวกระทบต่อความยั่งยืนของการเติบโตทางเศรษฐกิจใน 2 มิติด้วยกัน มิติแรกคือเรื่องการใช้รายได้ในอนาคต (การก่อหนี้) เพื่อมาบริโภคในวันนี้มากจนเกินไป ส่งผลให้เศรษฐกิจเติบโตได้ดีในระยะแรก แต่จะแผ่วลงภายหลังตามภาระหนี้ที่สูง มิติที่สองคือเรื่องเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจการเงิน โดยหนี้ที่สูงสะท้อนถึงความเปราะบางทางการเงินของครัวเรือน ทำให้ภาคครัวเรือนขาดภูมิคุ้มกันและอยู่ในสถานะที่อ่อนไหวต่อความผันผวนทางเศรษฐกิจมากจนเกินไป (too sensitive to economic shocks) เช่น ไม่สามารถจ่ายหนี้ได้เมื่อรายได้ไม่เป็นไปตามคาด หรือเมื่อรายได้จากการทำงานล่วงเวลา (OT) ลดลง เป็นต้น อาการขาดภูมิคุ้มกันดังกล่าวส่งผลให้เศรษฐกิจจะเผชิญกับปัญหาการผิวน้ำขาดหนี้ในวงกว้าง (massive default) ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจชะลอตัวรุนแรงหรือในบางกรณีอาจพัฒนาไปสู่วิกฤตทางเศรษฐกิจได้ ในที่สุด จะเห็นได้ว่าการก่อหนี้ที่มากจนเกินไปจะมีข้อเสียมากกว่าข้อดีที่ได้จากการเข้าถึงบริการทางการเงินด้านสินเชื่อ (access to credit) จุดสมดุลของการก่อหนี้ที่ดีคือ ระดับหนี้ต้องไม่สร้างปัญหาการผิวน้ำขาดหนี้ (NPL) ทั้งในวันนี้และในอนาคต (สรา ชื่นโชคสันต์ ภาวนิศร์ ชั่ววลีและ วิริยะ ดำรงศิริ. 2562: ออนไลน์)

การบริหารเงินและการวางแผนการเงิน ซึ่งเป็นทักษะชีวิตที่สำคัญ จึงเป็นเรื่องที่ไม่ควรมองข้าม แม้จะไม่ได้อยู่ในหลักสูตรการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนนักศึกษาสามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้ด้วยตนเองเริ่มต้นจากการบริหารเงินค่าขนมที่ได้รับจากคุณพ่อคุณแม่หรือผู้ปกครอง โดยใช้วิธีจดในสมุดบันทึกหรือใช้ Application บนมือถือ การจดบันทึกรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ จะยิ่งช่วยให้คิดก่อนใช้ และทำให้มีเงินเหลือเก็บเพิ่มขึ้นได้นอกจากนี้ วัยรุ่นในยุคปัจจุบันมีโอกาสมหาวิทยาลัยและช่องทางหารายได้เสริมที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการรับจ้างทำงานพิเศษจากคนในครอบครัว ทำขนม งานฝีมือ สอนพิเศษ ถ่ายรูป ขายของออนไลน์ ฯลฯ ซึ่งนอกจากจะมีรายได้พิเศษและความภูมิใจแล้ว ยังเป็น

การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อีกด้วย เมื่อเก็บเงินได้มากพอ อาจแบ่งเงินไปใช้จ่ายตามที่ตั้งใจ เช่น เรียนพิเศษ ท่องเที่ยว ฯลฯ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2566: ออนไลน์)

แต่สังคมไทยไม่ค่อยสอนเรื่อง ความรู้ด้านการเงินในสถานศึกษามากนัก ทำให้เยาวชนไม่มีความรู้ด้านการเงินที่พอจะช่วยให้พวกเขามีความฉลาดด้านการเงินมากขึ้น แถมยังมีการสร้างมายาคติ ผิดเกี่ยวกับความฉลาดทางการเงินที่ไม่ถูกต้อง บางคนถึงขั้นคิดว่าความฉลาดทางการเงินเป็นเรื่องของคนรวย แต่คุณอภิชาติ บานเออร์จี (Abhijit V. Banerjee) และ เอสเตอร์ ดูโฟล (Esther Dufo) นักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบล ผู้เขียนหนังสือเศรษฐศาสตร์ความจน กล่าวไว้ว่า ความจริงแล้วคนที่ไม่ค่อยจะมีตั้งค่างานที่ถูกต้องมีความฉลาดทางการเงินเป็นพิเศษเพื่อที่จะประคับประคองสุขภาพการเงินของเราให้ไม่ดิ่งลงเหวแยะไปกันใหญ่ มีสุขภาพทางการเงินที่ดี (Money Fitness) มีสถานะทางการเงินที่เหมาะสมแก่การใช้ชีวิต เอาตัวรอดในชีวิตประจำวันได้อย่างไม่ขัดสน และมีพื้นฐานที่ดีในการต่อยอดสู่ความร่ำรวยมั่งคั่งในอนาคต โดยมีความฉลาดทางการเงินที่มีแนวทางในการปฏิบัติตน ดังนี้ 1) มีความสามารถในการหารายได้ 2) มีความสามารถในการบริหารจัดการ 3) มีความสามารถในการออม 4) ความสามารถในการลงทุน (ทรูปลูกปัญญา. 2566: ออนไลน์)

ดังนั้นการพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินของนิสิตการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาสังคมศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเตรียมความพร้อมให้กับนิสิตก่อนก้าวเข้าสู่บทบาทครูในอนาคต เนื่องจากครูสังคมศึกษามีหน้าที่ส่งเสริมความรู้ด้านเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตอย่างมีวินัยทางการเงินให้กับนักเรียน การพัฒนาทักษะนี้โดยใช้แอปพลิเคชันการออมช่วยให้นิสิตได้เรียนรู้การวางแผนการเงินอย่างเป็นระบบ ฝึกการตั้งเป้าหมายการออม ติดตามความก้าวหน้าทางการเงิน และประเมินพฤติกรรมการใช้จ่ายอย่างมีวินัยผ่านเครื่องมือที่ใช้งานได้ง่ายจริงในชีวิตประจำวัน การใช้แอปพลิเคชันยังช่วยให้นิสิตมีความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการออมและการลงทุนตั้งแต่ในช่วงวัยเรียน สอดคล้องกับแนวทางการสร้างเสริมทักษะชีวิต ที่เน้นการจัดการตนเองในด้านเศรษฐกิจ แอปพลิเคชันการออมยังมีฟังก์ชันให้ความรู้ด้านการเงิน อาทิ การคำนวณดอกเบี้ยสะสม การวางแผนรายรับ-รายจ่าย และการสร้างวินัยทางการเงินระยะยาว การพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินจึงไม่เพียงแต่ช่วยให้นิสิตสามารถบริหารการเงินส่วนตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังส่งผลต่อบทบาทการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนในอนาคต ทั้งนี้ การบูรณาการเรียนรู้อ่านผ่านแอปพลิเคชันยังสอดคล้องกับแนวโน้มการใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวันของนิสิตยุคดิจิทัล ทำให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจและเกิดการนำไปใช้จริงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นิสิตสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการจัดการทางการเงินได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินของนิสิตการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาสังคมศึกษา โดยใช้แอปพลิเคชันการออม
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาสังคมศึกษาหลังการใช้แอปพลิเคชันการออม

ขอบเขตของโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรต้น คือ การใช้แอปพลิเคชันการออม และตัวแปรตาม คือ ความฉลาดรู้ทางการเงินของนิสิตการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาสังคมศึกษา

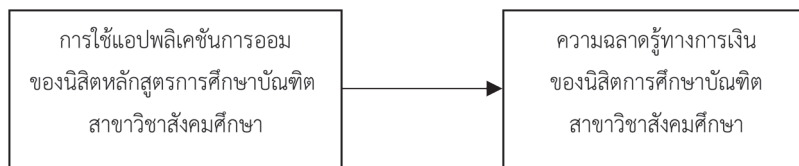
ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2565

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาสังคมศึกษา จำนวน 32 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือนิสิตการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาสังคมศึกษา จำนวน 32 คน
2. ดำเนินการทดลองให้นิสิตใช้แอปพลิเคชันการออมตามระยะเวลาที่กำหนด
3. เก็บข้อมูลหลังการทดลอง โดยการสัมภาษณ์นิสิตเพื่อประเมินความฉลาดรู้ทางการเงินหลังทดลอง และประเมินความพึงพอใจต่อการใช้ออปพลิเคชัน
4. วิเคราะห์และสรุปผล

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินของนิสิตการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาสังคมศึกษา โดยใช้แอปพลิเคชันการออม สรุปผลตามจุดประสงค์ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินของนิสิตการศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา โดยใช้แอปพลิเคชันการออม

ผลการพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินของนิสิตการศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา โดยใช้แอปพลิเคชันการออม จากการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์ความฉลาดรู้ทางการเงินของนิสิต สามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้

1.1 เป้าหมายในการวางแผนต่อการออมของนิสิต

ผลจากการให้นิสิตได้นำแอปพลิเคชันการออมมาประยุกต์ใช้เพื่อการวางแผนการออมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินของนิสิตการศึกษาศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา ได้อธิบายความรู้เกี่ยวกับการออมไว้ดังนี้

“ในการเก็บออมเงินนิสิตมีรูปแบบในการออมเงินเก็บดังนี้ คือ 1. การเก็บออมในบัญชีเงินฝากส่วนตัวของตนเอง เพราะ ในการใช้เงินส่วนตัวในแต่ละครั้งเรามักจะมีรายจ่ายขึ้นมาอยู่ตลอด การเก็บเงินในบัญชีส่วนตัวนั้นถือเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่นิสิตสามารถนำเงินไปเก็บออมได้ และนิสิตสามารถนำเงินออกมาใช้จ่ายได้ในกรณีฉุกเฉินได้ 2. การเก็บออมกับผู้ปกครอง เพราะ การฝากเงินกับผู้ปกครองนั้น ได้ผลดีกว่าฝากในบัญชีเงินฝากส่วนตัวของตนเอง เพราะในเมื่อมันเป็นบัญชีของเราที่ง่ายต่อการหยยืมและเงินอาจจะหมดบัญชีได้หากเราฟุ่มเฟือย ซึ่งผู้ปกครองจะคอยเก็บเงินไว้ให้เราเพื่อในอนาคตเราจะได้มีเงินออมไว้ใช้ได้”

นิสิตคนที่ 1

“การออมเงินจะออมเป็นรายเดือน เดือนละ 300 บาท เพื่อใช้ในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเพื่อที่จะได้นำเงินส่วนนี้ออกมาใช้จ่าย และมีการออมอีกอย่างคือ ออมเพื่อจะซื้อของที่อยากได้ เช่น อยากได้รองเท้าใหม่ ราคา 4000 บาท ก็จะตั้งระยะเวลาการออมว่าจะออมกี่เดือน เดือนละเท่าไร เพื่อที่จะได้ฝึกวินัยการออม และเพื่อสร้างแรงกระตุ้นในการออมเพื่อที่จะได้สิ่งที่ตัวเองอยากได้ โดยที่ไม่เดือดร้อนพ่อแม่ และไม่ได้ขอเงินพ่อแม่เพิ่ม”

นิสิตคนที่ 2

“หากวางแผนค่าใช้จ่าย จริง ๆ อยากออมเงินในแต่ละเดือน ให้ได้เดือนละ 10% 20% 30% และ 40% ของรายได้ ขยับเงินออมเพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ หากหารายได้ได้มากพอ และนิสิตควรลดค่าใช้จ่ายที่เกินตัวหรือไม่จำเป็นลงให้ได้มากที่สุดแต่ไม่เดือดร้อนร่างกายและจิตใจจนเกินไป ออมเงินด้วยความสุข ซึ่งรูปแบบการออมอีกอย่างหนึ่งของนิสิต คือ การเก็บธนบัตร 50 บาท เมื่อได้รับธนบัตรนี้มาจะไม่ใช้เลย เป็นการฝึกวินัยในการออมของนิสิตอีกทางหนึ่งด้วย เป้าหมายในการออมของนิสิตส่วนมากจะเป็นระยะสั้นกับระยะกลาง ระยะสั้นออมไว้ว่าสิ้นเดือนนี้จะมียกเก็บไว้กินข้าวหมูกระทะ หรือปิ้งย่างเป็นการชื่นชมตนเองที่เรียนผ่านมามีอีกเดือนแล้ว ระยะกลางออมไว้ซื้อของที่ส่วนตัวต่าง ๆ เช่น ค่าเสื้อผ้า เครื่องประดับเล็ก ๆ น้อย ๆ ส่วนระยะยาวนั้นไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนออมไว้เผื่อกรณีฉุกเฉินเมื่อเกิดอุบัติเหตุทางการเงิน”

นิสิตคนที่ 3

เห็นได้ว่าการใช้แอปพลิเคชันการออมช่วยเสริมสร้างการวางแผนการออมของนิสิต การศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา โดยนิสิตสามารถตั้งเป้าหมายการออมได้อย่างชัดเจนและมีความรับผิดชอบในการติดตามการออมของตนเอง แอปพลิเคชันช่วยให้เห็นภาพรวมการใช้จ่ายและการออมที่เป็นระบบ ส่งผลให้การตัดสินใจทางการเงินมีความรอบคอบและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มพูนความรู้ทางการเงินของนิสิตอย่างยั่งยืน โดยการวางแผนการออมที่ดีสามารถนำไปสู่การพัฒนาความรู้และทักษะในการบริหารการเงินในอนาคต

1.2 การบริหารจัดการค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพของนิสิต

การบริหารจัดการค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพของนิสิตที่มีความสำคัญกับตนเอง การทำให้ตนเองมีเงินเก็บเพิ่มขึ้นจากนิตได้บันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเอง ดังข้อความ ที่นิสิตสะท้อนว่า

“นิสิตมีการวางแผนในการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายเป็น เดือน และแต่ละวันอย่างไร จงอธิบาย ผมมีการวางแผนและควบคุมค่าใช้จ่ายของตัวเอง โดยการ 1) ตั้งเป้าหมายในการออมให้ชัดเจนจากนั้น แบ่งเงินที่ได้ในแต่ละเดือนออกมาออมก่อน จากนั้นค่อยนำเงินส่วนที่เหลือไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายรายวัน 2) ก่อนจะนำเงินไปใช้จ่ายอะไรจะต้องเรียงลำดับความสำคัญโดยจะซื้อสิ่งจำเป็นมาก่อนสิ่งที่อยากได้ 3) ทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายรายวันทุกวัน เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจว่าใช้จ่ายอะไรไปบ้าง มีงบอยู่เท่าไร เป็นต้น เพื่อจะได้เห็นภาพรวมของค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน”

นิสิตคนที่ 1

“ดิฉันจะออมเงินก่อนใช้จ่ายโดยการหักเงินออม 10% จากรายได้ทั้งหมด (รายได้ - เงินออม = ค่าใช้จ่าย) และหารรายได้จากช่องทางอื่น เช่น การทำงาน Part-time ในเวลาว่างช่วงเปิดเทอม รับพิมพ์งาน รับจ้างเขียน/แปลบทความ และรับตักตวงหนังสือในวิชาที่ถนัด เป็นต้น เพื่อเพิ่มจำนวนเงินออม ดิฉันจะแบ่งเป้าหมายในการออมเป็น 3 ระยะ ดังนี้ เป้าหมายระยะสั้น: ออมเงินเพื่อซื้อ ipad เครื่องใหม่ในราคา 15,000 บาท ในอีก 3 เดือนข้างหน้า เป้าหมายระยะกลาง: ออมเงินจำนวน 400,000 บาท เพื่อทำธุรกิจอีก 3 ปี ข้างหน้า เป้าหมายระยะยาว: ออมเงินจำนวน 15 ล้านบาทเพื่อใช้ในวัยเกษียณอีก 39 ปี ข้างหน้า”

นิสิตคนที่ 2

“การออมจะคำนึงถึงเงินที่ได้ในแต่ละเดือน และเงินที่ใช้ในแต่ละเดือน ว่าควรแบ่งสัดส่วนเท่าไร โดยจากรายได้ที่ได้รับในแต่ละเดือน คือ จำนวน 7000 บาท โดยแบ่ง ค่าเดินทาง จำนวน 2,000 บาท ค่ากินในชีวิตประจำวัน จำนวน 2,000 บาท ค่าของใช้ จำนวน 1,000 บาท ค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน จำนวน 1,000 บาทและแบ่งเก็บเป็นเงินออม จำนวน 1,000 บาท เป็นการออมขั้นต้น หากมีเป้าหมายอื่นที่เพิ่มขึ้น จำเป็นต้องคำนวณ ค่าใช้จ่าย หรือหารรายได้เพิ่มมากขึ้นจากเดิม เพื่อไม่ให้กระทบกับเงินที่ได้แบ่งไว้ตามสัดส่วน”

นิสิตคนที่ 3

เห็นได้ว่านิสิตสามารถบริหารจัดการค่าใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพหลังจากใช้แอปพลิเคชันการออม ซึ่งช่วยให้นิสิตสามารถติดตามการใช้จ่ายในแต่ละวันและวางแผนการเงินได้อย่างมีระบบ การบันทึกรายรับ-รายจ่ายอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดความตระหนักรู้ในการควบคุมค่าใช้จ่ายและลดการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย นอกจากนี้ การตั้งเป้าหมายการออมช่วยเสริมสร้างวินัยทางการเงิน ส่งผลให้นิสิตมีทักษะในการจัดการค่าใช้จ่ายที่ดีขึ้นและสามารถปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงินในระยะยาว

1.3 การหารายได้พิเศษระหว่างเรียนของนิสิต

การหารายได้พิเศษระหว่างเรียนของนิสิตเป็นอาชีพเสริมที่ทำแล้วไม่รู้สึกกดดันและเต็มที่ยากทำจริง ๆ มีโอกาสต่อยอดกลายเป็นธุรกิจส่วนตัว โดยได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และสร้างรายได้ นอกจากนี้ยังได้ทำในสิ่งที่ชอบ ตลอดจนช่วยลดภาระทางการเงินของผู้ปกครอง เห็นได้จากความเห็นของนิสิตดังนี้

“ในช่วงระหว่างเรียนนิสิตสามารถหารายได้เพิ่มเติมได้จากการทำงานพาร์ทไทม์ เช่น การรับจ้างเสิร์ฟอาหาร การล้างจานตามร้านอาหาร อีกทั้งการทำงานด้านบริการ เช่น พนักงานต้อนรับที่โรงแรมพวยมิตร พนักงานร้านกาแฟ รวมถึงอีกช่องทางที่หารายได้เพิ่มเติมคือ จากการสอนพิเศษให้แก่เด็ก ๆ ที่ต้องการเรียนนอกห้องเรียน โดยเหตุผลในการเลือกทำงานพิเศษนั้น โดยอาจจะเลือกมาจากการเหมาะสมของบุคลิกภาพ ความชื่นชอบสมัครใจที่จะทำ ซึ่งในการทำงานพิเศษนี้อาจได้ผลตอบแทนเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ก็ถือเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับการมีรายได้ที่นำไปใช้จ่ายในระหว่างเรียนได้”

นิสิตคนที่ 1

“ผมมีการวางแผนในการออมรวมถึงรูปแบบการออม ดังนี้ 1) สร้างนิสัยการอมนำรายได้ที่ได้จากผู้ปกครองและรายได้พิเศษในแต่ละเดือน มาแบ่งประมาณ 5-10% สำหรับการออมทำแบบนี้จนเป็นนิสัย 2) ใช้เวลาว่างในช่วงปิดเทอมหารายได้พิเศษเพื่อเพิ่มจำนวนเงินออม ผมมีเป้าหมายในการออม ดังนี้ 1) เป้าหมายระยะสั้น: ซื้อโน้ตบุ๊กเครื่องใหม่ในราคา 12,000 บาท ในอีก 5 เดือนข้างหน้า 2) เป้าหมายระยะกลาง: เก็บเงิน 400,000 บาท เพื่อศึกษาต่อปริญญาโทในประเทศอังกฤษ ในอีก 3 ปีข้างหน้า 3) เป้าหมายระยะยาว: เก็บเงินไว้ใช้ในวัยเกษียณจำนวน 1,200,000 บาท”

นิสิตคนที่ 2

“ในช่วงระหว่างเรียนข้าพเจ้าได้หารายได้พิเศษโดยการเป็น TA ของอาจารย์ ซึ่งจะได้รับมอบหมายเป็น ในลักษณะงานครั้งคราว โดยลักษณะงานส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเอกสาร เช่น การค้นคว้าเอกสาร การจัดเรียงเอกสาร การพิมพ์เอกสาร และงานด้านการเดินเอกสารต่าง ๆ ซึ่งเหตุผลที่เลือกเป็น TA เนื่องจากเป็น การหารายได้แบ่งเบาภาระครอบครัวเรื่องค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และเป็นอีกหนึ่งช่องทางที่ทำให้เราได้ เรียนรู้กระบวนการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านเอกสาร ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้จริงเมื่อประกอบอาชีพครู ในอนาคต อีกทั้งบางงานที่ได้รับมอบหมายทำให้ต้องศึกษาค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติม จึงถือว่านอกจากจะเป็นการหารายได้เสริมแล้ว ยังช่วยให้มีองค์ความรู้เพิ่มเติมด้วย เหตุนี้จึงเลือกประกอบอาชีพเสริมดังกล่าว”

นิสิตคนที่ 3

“นิสิตหารายได้พิเศษจากการทำงานที่ค่าเฟอเมซอน (Part Time) เหตุผลที่เลือกทำงานพิเศษ เพราะอยากช่วยแบ่งเบาภาระของครอบครัวเนื่องจากครอบครัวของนิสิตมีอาชีพเป็นเกษตรกรมีรายได้ที่ไม่คงที่นิสิต จึงเลือกที่จะทำงานพิเศษ และเหตุผลที่เลือกทำงานที่ค่าเฟอเมซอน เนื่องจากทำงานแค่เสาร์อาทิตย์หรือวันที่ว่างทำให้ไม่กระทบกับการเรียนและกิจกรรมมาก มีค่าตอบแทนที่สมกับการทำงาน มีค่าอาหารกลางวันและ ได้รับเปอร์เซ็นต์ส่วนแบ่งจากการขายทั้งเดือน นอกจากนี้ นิสิตยังได้รับทักษะในการทำเครื่องดื่มน้ำและในอนาคตนิสิตอาจนำประสบการณ์เหล่านี้ไปต่อยอดได้นิสิตจึงเลือกทำงานนี้”

นิสิตคนที่ 4

“ประการแรกหากมีเวลาว่าง นิสิตสามารถหารายได้พิเศษจากการไลฟ์สดในแอปพลิเคชัน TikTok ได้ ด้วยความสามารถของนิสิตเอง เป็นการพูดคุยกับผู้คนที่เข้ามาดู ทำให้ได้รับรายได้จากของขวัญจากผู้ชมมอบให้ ซึ่งเนื้อหาที่น่าสนใจในไลฟ์สดก็เป็นแนวความรู้ที่สนุกสนาน ดิวเตอร์ ไลฟ์โค้ช พูดคุยสารทุกข์สุขดิบต่าง ๆ เน้นไปที่วัยรุ่นนักเรียนนักศึกษา ซึ่งจะเล่าเป็นประสบการณ์ของนิสิตโดยตรงและผู้รับชมสามารถเข้าถึง เข้าใจในเนื้อหาได้ง่าย แต่รายได้อาจไม่ได้มากนักเพราะกลุ่มเป้าหมายเป็นวัยรุ่นยังไม่มียารายได้ หรืออาจจะใช้ความสามารถพิเศษของตนด้านดนตรีและการร้องเพลงก็จะได้รับความสนใจในกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายมากขึ้นและมีรายรับมากขึ้น ซึ่งรายได้จะไม่คงที่ ประการที่สองการทำงานพาร์ทไทม์ในวันเสาร์อาทิตย์และวันหยุด ด้วยวันเวลาและความสะดวกในการเลือกที่จะทำงานไม่เป็นเวลาได้ นิสิตมองว่างานพาร์ทไทม์สามารถหารายได้ที่แน่นอนมากกว่าโดยการนับค่าแรงเป็นชั่วโมง ซึ่งเราสามารถกำหนดรายได้ได้ตามความพยายามในแต่ละวัน”

นิสิตคนที่ 5

เห็นได้ว่านิสิตมีความสามารถในการหารายได้พิเศษระหว่างเรียนจากการวางแผนการใช้จ่ายและการออมได้ดีขึ้น ส่งผลให้นิสิตสามารถบริหารจัดการรายได้จากงานพิเศษได้อย่างมีระเบียบ การหารายได้พิเศษช่วยเสริมสร้างทักษะการจัดการการเงินและลดภาระค่าใช้จ่ายในระหว่างเรียน นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกฝนการวางแผนการเงินระยะยาวและการใช้จ่ายอย่างมีสติ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินในอนาคต

1.4 การลงทุนของนิสิตเพื่อได้ผลตอบแทน

การลงทุนจากการที่เก็บออมไว้ไปต่อยอดและสร้างผลกำไรให้งอกเงยได้ ซึ่งเป็นทางเลือกที่ดีกว่าในการลงทุนเราต้องรู้จักเลือกช่องทางในการลงทุนให้เหมาะสมกับความเสี่ยง โดยนิสิตได้อธิบายถึงแนวทางการลงทุนของตนเองเพื่อได้ผลตอบแทนดังนี้

“ในการลงทุนส่วนใหญ่จะเป็นการลงทุนที่เป็นการสร้างอาชีพ ดิฉันเองชอบทำขนมเป็นประจำ ฝึกฝนอยู่บ่อย ๆ ในแต่ละครั้งที่ซื้อวัตถุดิบในการทำขนม จำเป็นต้องซื้อจำนวนที่เยอะ จึงทำให้ขนมมีจำนวนเยอะกว่าคนรับประทาน ดิฉันจึงนำขนมที่ทำในครั้งที่มีใจในเรื่องของรสชาติและส่วนผสมที่ถูกต้อง นำไปจำหน่ายที่มหาวิทยาลัยเพื่อสร้างรายได้และไม่ทำให้ขนมเหลือทิ้งขว้าง และนำคำติชมของเพื่อน ๆ หรือคนรับประทานมาปรับปรุงในสูตรเพื่อพัฒนาให้ดีขึ้นและเพื่อลูกค้าที่มากขึ้น จึงทำให้ดิฉันมีรายได้พิเศษขึ้นมา ดิฉันจึงคิดว่าเป็นการลงทุนในช่องทางหนึ่ง”

นิสิตคนที่ 1

“นิสิตเคยมีการลงทุนเหรียญดิจิทัล ใน Bitkub ซึ่งนิสิตสามารถทำอะไรได้จากกราฟ ตารางขึ้นลงของหุ้นและการขึ้นลงของตลาดได้ โดยตอนนั้นนิสิตได้ฝากเงินเข้า wallet 500 บาท เมื่อกราฟพุ่งสูงขึ้นทำให้ได้กำไรเพิ่มขึ้นตามปริมาณที่ไม่แน่นอน แต่นิสิตสามารถได้กำไรเพิ่มมาจากเดิม 100 บาท แต่ในการลงทุนนั้นมีความเสี่ยง เพราะกราฟนั้นผันผวนอยู่ตลอดเวลาตัวเอง”

นิสิตคนที่ 2

“ประสบการณ์ซื้อโมเดลตัวการ์ตูนมาจากความชื่นชอบของตนซึ่งเป็นการเก็บเงินซื้อเอง แต่พอไม่ได้รู้สึกชอบแล้ว จึงได้มีการขายต่อทางอินเทอร์เน็ต และได้ราคาดีมาก เนื่องจากเป็นโมเดลที่เลิกผลิตแล้ว”

นิสิตคนที่ 3

“ประสบการณ์การลงทุนของนิสิตนั้นน้อยมาก ช่วงมัธยมศึกษาตอนปลายนิสิตเคยลงทุนขายแซนด์วิชที่โรงเรียน ชิ้นละ 10 บาท นิสิตลงทุนกับเพื่อน 3 คน ผลักกันทำคนละสัปดาห์เป็นเวลา 3 เดือน ซึ่งมีการโพสต์ขายในเฟซบุ๊กส่วนตัวของเพื่อนทั้ง 3 คน กลุ่มเป้าหมายจะเป็นนักเรียนและครูในโรงเรียน ผลตอบรับดีมาก ๆ เรานำยอดขายไปต่อทุนเรื่อย ๆ แบ่งรายได้กันทุก 2 สัปดาห์ จำได้ว่า ได้กันคนละ 600-800 บาท เป็นการลงทุนครั้งแรกที่ถือว่าประสบผลสำเร็จระดับหนึ่งแต่ด้วยภาระงานและกิจกรรมที่มากขึ้นพวกเราจึงหยุดขาย ประสบการณ์การลงทุนอีกอย่างหนึ่งคือการซื้อลอตเตอรี่ นิสิตซื้อลอตเตอรี่ทุกงวดตั้งแต่ นิสิตอายุ 20 ปีบริบูรณ์ ในเป้าตั้งค์ งวดละประมาณเกือบ 2,000 บาท ซึ่งซื้อมาติดต่อกัน 6 เดือนติด ไม่เคยถูก นิสิตหยุดซื้อไปตั้งแต่เดือนเมษายนจนถึงทุกวันนี้ นิสิตรับความเสี่ยงที่มากของการลงทุนลอตเตอรี่ไม่ไหว เพราะไม่มีรายได้ใช้เงินออมจนเกือบหมด ทุกการลงทุนมีความเสี่ยง นิสิตจึงตระหนักได้ว่า ควรลงทุนในสิ่งที่มั่นคงมากกว่านี้”

นิสิตคนที่ 4

“งานขายหนังสือ ผมเป็นคนชอบอ่านหนังสือ ตั้งแต่สมัยประถม ทำให้ที่บ้านผมมีหนังสือเก่า ๆ ที่อ่านจบแล้วจำนวนเยอะมาก และหลากหลายประเภทไม่ว่าจะเป็น หนังสือการ์ตูน นิยายสารเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ หนังสือแบบเรียน และหนังสือเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ เป็นต้น โดยผมได้นำหนังสือเหล่านั้นมาโพสต์ขาย ถูก ๆ ในช่องทางกลุ่มเฟซบุ๊ก เช่น หนังสือมือสอง (ซื้อ-ขาย) ตลาดหนังสือมือสอง หนังสือเก่า ทุกแนว หนังสือเรียนมือสอง (90-100%) เป็นต้น ให้กับคนที่อยากอ่าน นอกจากจะเป็นรายได้พิเศษให้ตัวเองแล้ว ยังเป็นการเพิ่มพื้นที่จัดเก็บสิ่งของภายในบ้านอีกด้วย”

นิสิตคนที่ 5

“นิสิตเคยเปิดร้านขายของออนไลน์ เนื่องจากการเริ่มต้นของความอยากรู้อยากลอง และอยากหารายได้เสริมในสมัยเรียนมัธยม จึงเริ่มต้นจากจุดเล็ก ๆ ขอเงินจากพ่อแม่มาเป็นเงินลงทุนซื้อของในจำนวนที่ไม่มาก ซึ่งเป้าหมายสำคัญของการขายของนี้คือ นิสิตอยากเรียนรู้ผ่านประสบการณ์อยากลองคิดออกแบบและวางแผนการขายด้วยตัวเองโดยใช้ความรู้ที่ตนเองพอจะมีและศึกษาเพิ่มเติมด้วยตัวเอง นิสิตจึงตั้งเป้าหมายง่าย ๆ ให้กับตัวเองคือ “ขายของยังไงก็ได้ให้ได้เงินทุนกลับคืนมา และมีกำไร” ซึ่งกำไรจะมากหรือน้อยยังไม่ใช่ประเด็นสำคัญขอเพียงแต่ “ขายของยังไงให้ขาดทุน” เพราะเป็น

เพียงการเริ่มต้นที่นิสิตอยากลองเรียนรู้ด้วยตนเอง จนนิสิตก็สามารถทำได้ตามเป้าที่ตั้งไว้ ได้เงินทุนกลับคืนมา นิสิตจึงนำเงินทุนไปคืนให้กับพ่อแม่ แต่พ่อแม่ก็ให้เก็บไว้ นิสิตจึงมีเงินออม และนอกจากจะได้เงินทุน นิสิตก็ยังขายของได้กำไร ประสบการณ์การลงทุนในครั้งนี้จึงถือเป็นประสบการณ์ที่ดีและนิสิตก็รู้สึกภูมิใจในตัวเองที่สามารถกล้าที่จะเสี่ยงและเรียนรู้ด้วยตัวเอง ซึ่งหากมีโอกาสและมีเงิน นิสิตก็อยากจะทำการลงทุนในรูปแบบอื่น ๆ ที่ไม่ใช้การลงทุนเพื่อขายของ”

นิสิตคนที่ 6

ตารางที่ 1: ผลค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนิสิตการศึกษาค้นคว้า สาขาวิชาสังคมศึกษาหลังการใช้แอปพลิเคชันการออม

ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.) ด้านการติดตั้งใช้งานและการล็อกอินเข้าใช้ระบบ			
1.1) การดาวน์โหลดแอปพลิเคชันฯ	4.5	0.05	ดีมาก
1.2) การติดตั้งแอปพลิเคชันฯ	4.6	0.05	ดีมาก
1.3) การล็อกอินเข้าแอปพลิเคชันฯ	4.6	0.05	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ยรวมด้านการติดตั้งใช้งานและการล็อกอินเข้าใช้ระบบ	4.5	0.05	ดีมาก
2.) ด้านการใช้งานแอปพลิเคชันฯ ในภาพรวม			
2.1) ความเหมาะสมของเมนูการใช้งาน	4.7	0.05	ดีมาก
2.2) ความง่ายในการใช้งาน	4.8	0.05	ดีมาก
2.3) ความเร็วของแอปพลิเคชันฯ	4.8	0.05	ดีมาก
2.4) ความเสถียรของแอปพลิเคชันฯ	4.7	0.05	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ยรวมด้านการใช้งานแอปพลิเคชันฯ ในภาพรวม	4.7	0.05	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งหมด	4.6	0.05	ดีมาก

เห็นได้ว่านิสิตมีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการลงทุนและสามารถเลือกลงทุนเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่ดีขึ้น โดยนิสิตสามารถวางแผนการลงทุนได้อย่างมีระบบและมีการประเมินความเสี่ยงอย่างรอบคอบ การลงทุนไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มรายได้ แต่ยังส่งเสริมให้มีความเข้าใจในกลไกการเงินและการบริหารจัดการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังพัฒนาความมั่นคงทางการเงินในระยะยาวได้อย่างยั่งยืน

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตการศึกษาค้นคว้า สาขาวิชาสังคมศึกษาหลังการใช้แอปพลิเคชันการออม

ความพึงพอใจของนิสิตการศึกษาค้นคว้า สาขาวิชาสังคมศึกษาหลังการใช้แอปพลิเคชันการออม จากการวิเคราะห์แบบประเมินความพึงพอใจและแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของนิสิตสามารถสรุปได้ดังนี้

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา หลังการใช้แอปพลิเคชันการออม พบว่า 1.) ด้านการติดตั้งใช้งานและการล็อกอินเข้าใช้ระบบ 1.1) การดาวน์โหลดแอปพลิเคชันฯ 1.2) การติดตั้งแอปพลิเคชันฯ 1.3) การล็อกอินเข้าแอปพลิเคชันฯ นิสิตมีความพึงพอใจด้านการติดตั้งใช้งานและการล็อกอินเข้าใช้ระบบอยู่ในระดับมากที่สุด 2.) ด้านการใช้งานแอปพลิเคชันฯ ในภาพรวม 2.1) ความเหมาะสมของเมนูการใช้งาน 2.2) ความง่ายในการใช้งาน 2.3) ความเร็วของแอปพลิเคชันฯ และ 2.4) ความเสถียรของแอปพลิเคชันฯ นิสิตมีความพึงพอใจด้านการใช้งานแอปพลิเคชันฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลจากการสัมภาษณ์เห็นได้ว่านิสิตมีความพึงพอใจในการใช้แอปพลิเคชันช่วยในการติดตามและวางแผนการออมเงินอย่างเป็นระบบ การใช้งานที่ง่ายและรวดเร็วทำให้สามารถจัดการการเงินได้ดีขึ้น ซึ่งช่วยให้นิสิตมีวินัยในการออมและเพิ่มทักษะการบริหารการเงินส่วนบุคคล นอกจากนี้ นิสิตยังมีความคิดเห็นว่าแอปพลิเคชันนี้ช่วยให้เห็นภาพรวมของการใช้จ่ายและการออมในแต่ละเดือน ซึ่งช่วยให้การตัดสินใจทางการเงินมีความรอบคอบและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การนำแอปพลิเคชันมาใช้ในการชีวิตประจำวันจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินของนิสิตได้อย่างดี

อภิปรายผล

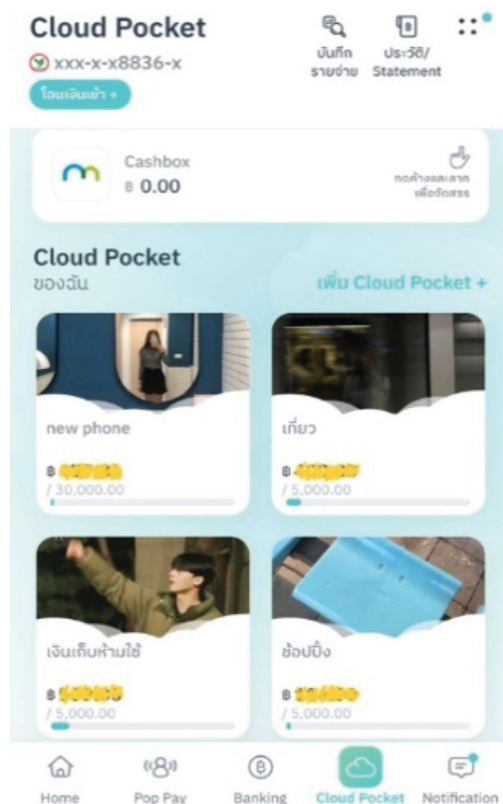
1. เพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินของนิสิตการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา โดยใช้แอปพลิเคชันการออม

ผลการพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินของนิสิตการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา โดยใช้แอปพลิเคชันการออม จากการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์ประเด็นเกี่ยวกับความฉลาดรู้ทางการเงินของนิสิต เห็นได้ว่านิสิตสามารถมีเป้าหมายในการวางแผนต่อการออมของนิสิต ที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ตามทฤษฎีของ Kolb (1984) เนื่องจากการเรียนรู้เกิดขึ้นจากประสบการณ์จริงและการสะท้อนผลจากประสบการณ์นั้น การใช้แอปพลิเคชันการออมช่วยให้นิสิตมีประสบการณ์การบริหารจัดการเงินในชีวิตจริง ผ่านการตั้งเป้าหมายการออมและการติดตามผล ทำให้นิสิตเรียนรู้จากการกระทำและประเมินผล และสัมพันธ์กับทฤษฎีการสร้างแรงจูงใจ โดยทฤษฎีนี้เน้นความสำคัญของการมีแรงจูงใจในการเรียนรู้และการกระทำ การใช้แอปพลิเคชันการออมช่วยกระตุ้นให้นิสิตเห็นผลของการออมและบริหารเงิน ทำให้เกิดแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินและส่งเสริมความมีระเบียบในการออม (Deci & Ryan, 2000) และสอดคล้องกับผลงานวิจัยที่ศึกษาเป้าหมายของการออมเงิน (Saving goal) ที่เป็นไปตามลำดับขั้นความต้องการ 5 ชั้นของ Maslow ในผู้ใหญ่วัยเริ่ม (อายุประมาณ 20-25 ปี) ที่มีงานทำ ผู้ใหญ่ในกลุ่มนี้ได้ให้ตัวอย่างเป้าหมายของการออมเงินในแต่ละชั้นไว้ ดังนี้ 1) การตั้งเป้าหมายการออมเงินเพื่อความต้องการด้านร่างกาย เช่น ออมเงินเพื่อซื้อของจำเป็นในบ้าน ออมเงินเพื่อซื้อยารักษาโรค 2) การตั้งเป้าหมายการออมเงินเพื่อความต้องการความมั่นคงปลอดภัย เช่น ออมเงินไว้เผื่อตกงานกะทันหัน ออมเงินเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน 3) การตั้งเป้าหมายการออมเงินเพื่อความต้องการความรัก เช่น ออมเงินไว้สำหรับการดูแลครอบครัว ออมเงินเพื่อเลี้ยงดูบุตร 4) การตั้งเป้าหมายการออมเงินเพื่อความต้องการที่จะรู้สึกรู้ว่าตนเองมีคุณค่า เช่น ออมเงินเพื่อซื้อของใช้เสริมความงาม ออมเงินไว้เพื่อเรียนต่อหรือหาประสบการณ์เพิ่มเติม และ 5) การตั้งเป้าหมายการออมเงินเพื่อความต้องการที่จะเข้าถึงศักยภาพของตนเอง เช่น ออมเงินไว้เพื่อสร้างธุรกิจของตัวเอง เพื่อจะได้ทำในสิ่งที่อยากจะทำหรือได้ทำในสิ่งที่รัก (จิรภัทร รวีภัทรกุล,

2565: ออนไลน์) การบริหารจัดการค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพของนิสิต สามารถวางแผนบริหารจัดการด้วยการวางแผนเป้าหมายการใช้เงินที่ชัดเจน และคุ้มค่ามากที่สุด โดยมีการจัดลำดับความสำคัญของการวางแผนการเงินในระยะสั้นและระยะยาว การหารายได้พิเศษระหว่างเรียนของนิสิต การลงทุนของนิสิต เพื่อได้ผลตอบแทน ซึ่งเห็นได้จากตัวอย่างผลจากการสัมภาษณ์นิสิต “ผมสามารถหารายได้เสริมระหว่างเรียนด้วยการนำเงินเก็บบางส่วนไปใช้ในการลงทุนครับ เช่นการลงทุนในสกุลเงินดิจิทัลต่าง ๆ การซื้อสลากออมสิน และการเทรดหุ้นครับ เนื่องจากมีความสะดวก รวดเร็ว สามารถจัดสรรเวลาในการเรียน การหารายได้พิเศษ และการดำเนินชีวิตในแต่ละวันได้อย่างมีระบบครับ และสำหรับการบริหารค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนของผม ผมแบ่งเงินไว้สามส่วนหลัก ๆ คือ 1) เงินสำหรับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน 2) เงินสำรองใช้ในยามจำเป็น 3) เงินสำหรับการลงทุน และ 4) เงินสำหรับใช้จ่ายฟุ่มเฟือย โดยแบ่งอัตราส่วน 40:40:15:5 ครับ และในแต่ละวันจะกำหนดเงินในการใช้ต่อวันที่ประมาณ 250 บาทครับ ทั้งค่าอาหาร ค่าการเดินทาง ให้ไม่เกิน 250 บาท ต่อวันครับ ซึ่งถ้าในแต่ละวันมีเงินเหลือ ก็จะนำจำนวนเงินเหล่านั้นไปเก็บออมต่อครับ ซึ่งการวางแผนการออมของผมจะเป็นในรูปแบบการประหยัดเงินเพื่อออมครับ เงินที่เหลือจากการใช้จ่ายแต่ละวัน และเงินที่ได้จากการลงทุนบางส่วนจะถูกหักหรือนำมาเก็บเป็นเงินออมครับ”

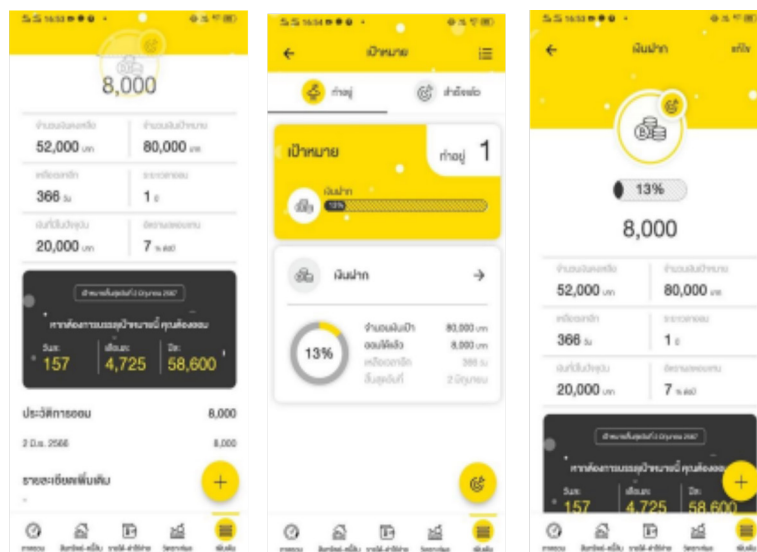
2. ความพึงพอใจของนิสิตการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา หลังการใช้แอปพลิเคชันการออม

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา หลังการใช้แอปพลิเคชันการออมพบว่า 1.) ด้านการติดตั้งใช้งานและการล็อกอินเข้าใช้ระบบ 1.1) การดาวน์โหลดแอปพลิเคชันฯ 1.2) การติดตั้งแอปพลิเคชันฯ 1.3) การล็อกอินเข้าแอปพลิเคชันฯ นิสิตมีความพึงพอใจด้านการติดตั้งใช้งานและการล็อกอินเข้าใช้ระบบอยู่ในระดับมากที่สุด 2.) ด้านการใช้งานแอปพลิเคชันฯ ในภาพรวม 2.1) ความเหมาะสมของเมนูการใช้งาน 2.2) ความง่ายในการใช้งาน 2.3) ความเร็วของแอปพลิเคชันฯ และ 2.4) ความเสถียรของแอปพลิเคชันฯ นิสิตมีความพึงพอใจด้านการใช้งานแอปพลิเคชันฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเนื่องจากแอปพลิเคชันสามารถติดตั้งใช้งานและการล็อกอินเข้าใช้ระบบได้ง่ายสะดวก มีเมนูการใช้ที่ง่ายไม่ซับซ้อนตลอดจนมีความเสถียรในการใช้งาน โดยที่นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อการออมผ่านแอปพลิเคชันเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมการออมของนิสิต (วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล. 2557) และจากตัวอย่างผลการสัมภาษณ์ที่สะท้อนความพึงพอใจในการใช้แอปพลิเคชันการออมพบว่า ... “นิสิตเลือกใช้ make by Kbank โดยประโยชน์ที่ได้จากการออมเงินในแอปนี้คือ แอปนี้สามารถเก็บเงินและจ่ายได้เหมือนบัญชีธนาคารทั่วไป แต่ความพิเศษของแอปพลิเคชันคือ สามารถแบ่งกระเป๋าเก็บเงินได้ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าที่เราอยากออมเงิน เช่น สร้างกระเป๋าเก็บเงินสำหรับเที่ยว ซื้อของ หรือสร้างเป็นกระเป๋าเงินเก็บห้ามใช้ โดยในแอปนี้เราสามารถตั้งรหัสหรือกุญแจล็อคกระเป๋าเพื่อไม่ให้เราใช้ได้ และยังเลือกใช้จ่ายเงินจากแต่ละกระเป๋าที่สร้างไว้ได้ด้วย ถือเป็นแอปที่ใช้ได้ง่าย มีรูปแบบที่น่าสนใจและสะดวกต่อการใช้งาน ทำให้การวางแผนการออมเงินของนิสิตเป็นไปได้ง่ายและรวดเร็ว เนื่องจากนิสิตแค่ออมเงินเข้าเลขที่บัญชีของตัวเอง ก็สามารถจัดสรรเงินไปตามเป้าหมายการใช้เงินหรือการออมเงินของนิสิตได้เลย”

ภาพประกอบที่ 2 ตัวอย่างหน้าการใช้งานแอปพลิเคชัน make by Kbank

และอีกหนึ่งตัวอย่างที่สะท้อนถึงความพึงพอใจในการใช้แอปพลิเคชันการออม ...“แอปพลิเคชันที่ดิฉันเลือกใช้คือ Set Happy Money App โดยประโยชน์ที่ได้จากการออมเงินในแอปนี้คือ เป็นแอปของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากเป็นแอปพลิเคชันที่ช่วยเรื่องการบริหารจัดการเงินออมได้โดยเราสามารถบันทึกรายรับรายจ่ายในแต่ละวัน อีกทั้งแอปพลิเคชันนี้ยังช่วยคำนวณเป้าหมายทางการเงินให้เราด้วย จากรูปจะเห็นได้ว่าดิฉันมีการวางแผนเป้าหมายการออมเงินไว้ในระยะเวลา 1 ปี จำนวน 80,000 บาท ซึ่งแอปพลิเคชันนี้มีประโยชน์ในการช่วยคำนวณว่าในแต่ละวัน แต่ละเดือน หากดิฉันต้องการ ออมเงินให้ได้ตามเป้าหมายจะต้องออมเท่าไร และแอปพลิเคชันนี้ยังมีการแจ้งเตือนการออมเงินเพื่อป้องกัน การลืมในแต่ละวันหรือแต่ละเดือนตามที่เรที่ตั้งการแจ้งเตือนไว้ได้ด้วย ซึ่งในหน้ารวมเป้าหมายจะมีการแสดงเปอร์เซ็นต์ว่าเราทำตามเป้าหมายไปได้เท่าไรแล้ว ถือว่าเป็นแอปพลิเคชันที่ใช้งานง่ายและสะดวกในการบริหาร และวางแผนเงินออมของดิฉันนั่นเอง”

ภาพประกอบที่ 3 ตัวอย่างหน้าการใช้งานแอปพลิเคชัน Set Happy Money App

เอกสารอ้างอิง

- ทรูปลูกปัญญา. (2564). **คุณเป็นคนที่มีความฉลาดทางการเงินพอหรือเปล่า?**. สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2566, จาก <https://www.trueplookpanya.com/knowledge/content/90507-lifeandretirementpla-careerdevelopment->
- จิรภัทร วรภัทรกุล. (2565). **การตั้งเป้าหมายการออมเงิน**. สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2566, จาก <https://www.psy.chula.ac.th/th/feature-articles/saving-goal>
- ดลิตา อมรเหมานนท์ และ แสงอรุณ อิศระมาลัย. (2561). **ทักษะทางการเงินกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรกรณีศึกษาจังหวัดตรัง**. สงขลา: คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2566). **ทำไมต้องวางแผนการใช้เงิน**. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2566, จาก <https://www.set.or.th/th/education-research/education/happymoney/knowledge/article/13-why-financial-planning-is-important>
- วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล. (2557, มกราคม-มีนาคม). ปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมการออมของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. **สุทธิปริทัศน์**. 28(85): 300-315.
- สรา ชื่นโชคสันต์ ภาวนิษฐ์ ชั่ววัลลี และ วิริยะ ดำรงค์ศิริ. (2562). **8 ข้อเท็จจริง ปัญหาการเงินของครัวเรือนไทย**. สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2566, จาก https://www.bot.or.th/th/research-and-publications/articles-and-publications/articles/Article_30Oct2019.html
- Kolb, D. A. (1984). **Experiential Learning: Experience As the Source of Learning and Development**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The “What” and “Why” of Goal Pursuits: Human Needs and the Self-Determination of Behavior. **Psychological Inquiry**. 11(4): 227-268.